

Ängar och hagar

klass 1 - 3

Kommunsammanställning

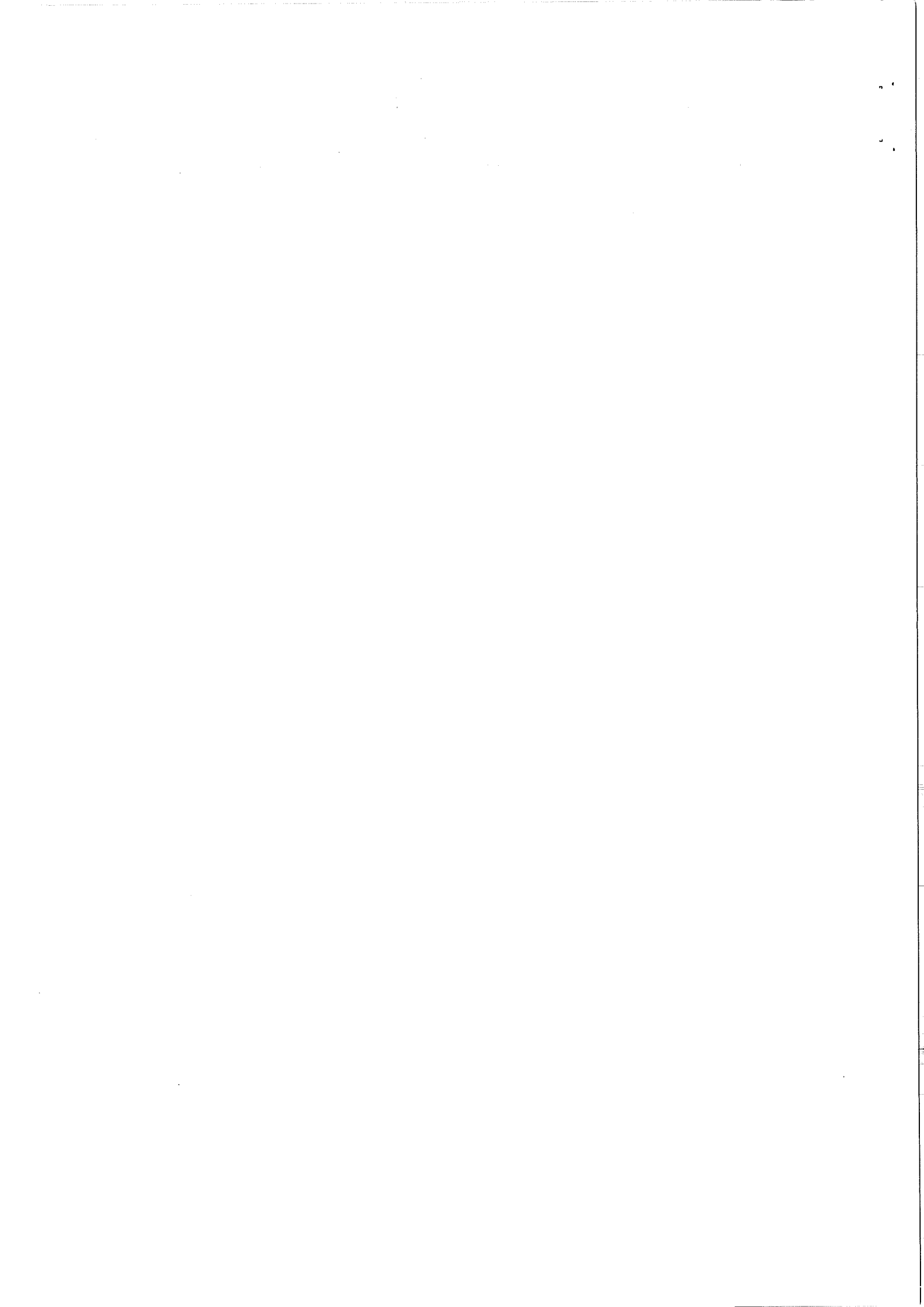
Täby

I skriften "Odlingsbygd i Stockholms län", 1993, redovisar Länsstyrelsen länets mest värdefulla odlingslandskap.

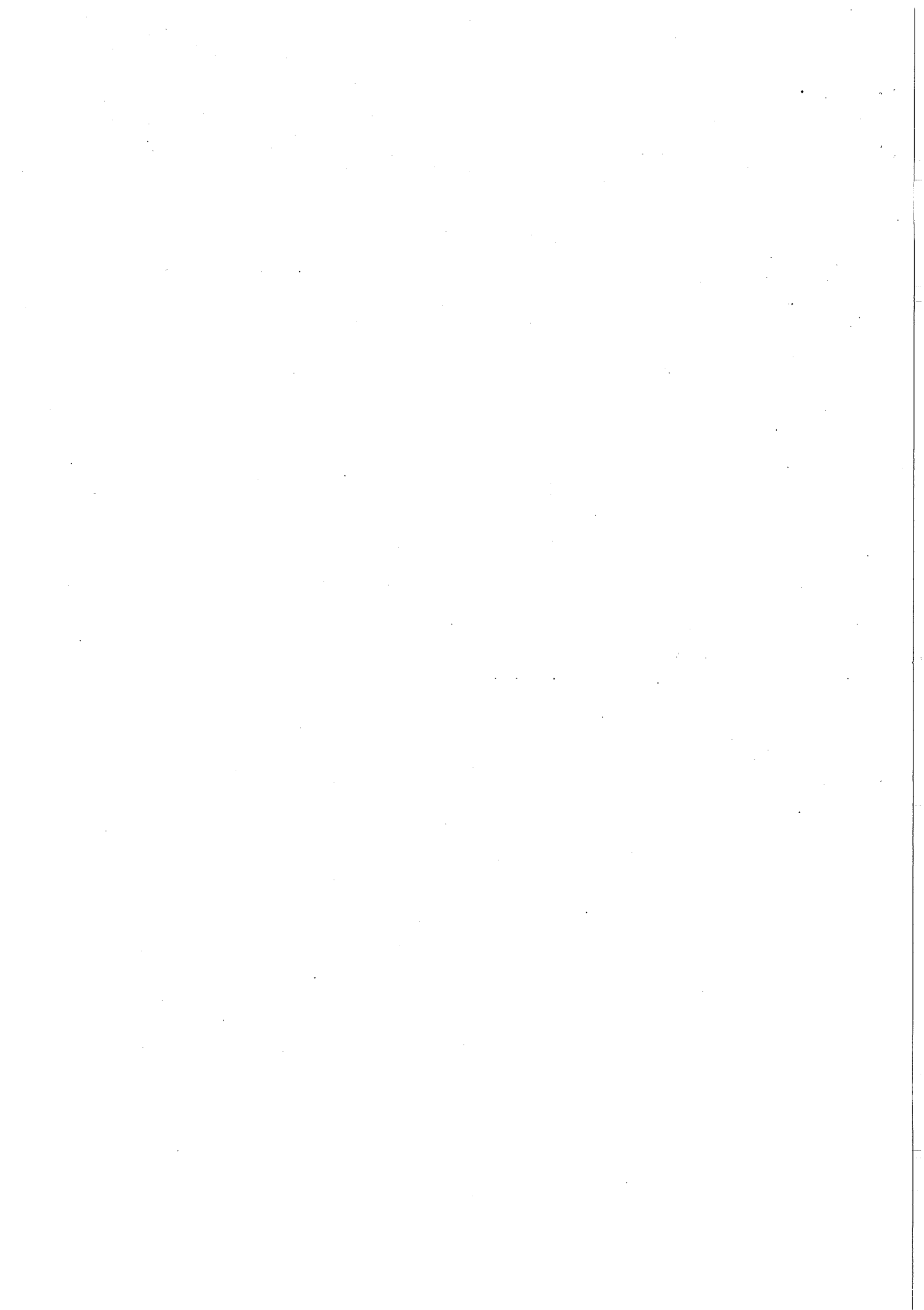
Skriften är i tre delar. Del 1 behandlar "Natur- och kulturmiljöer", del 2 "Ängs- och hagmarker" och del 3 är en länskarta.

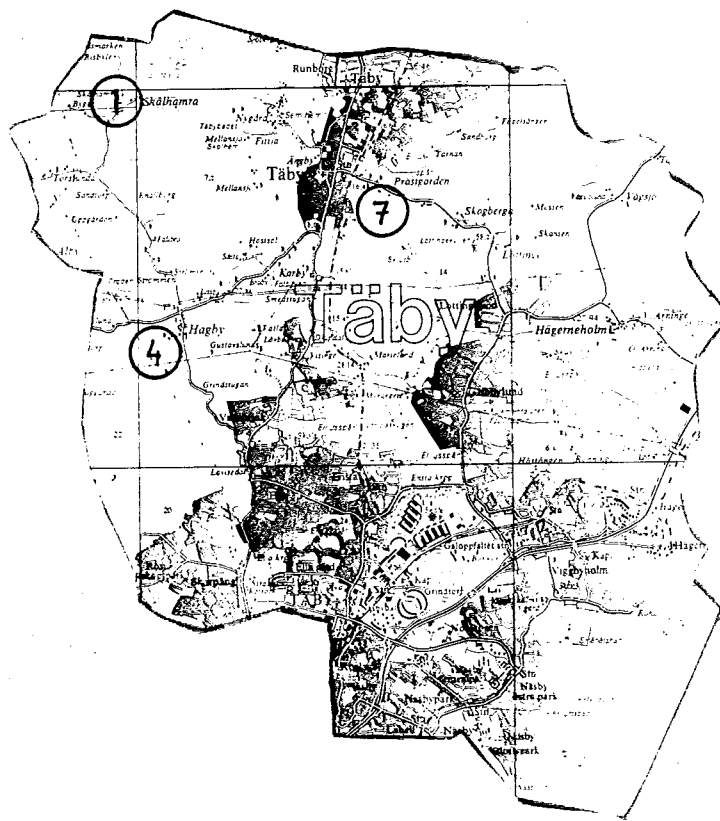
Skriften kan rekvireras från Länsstyrelsen.

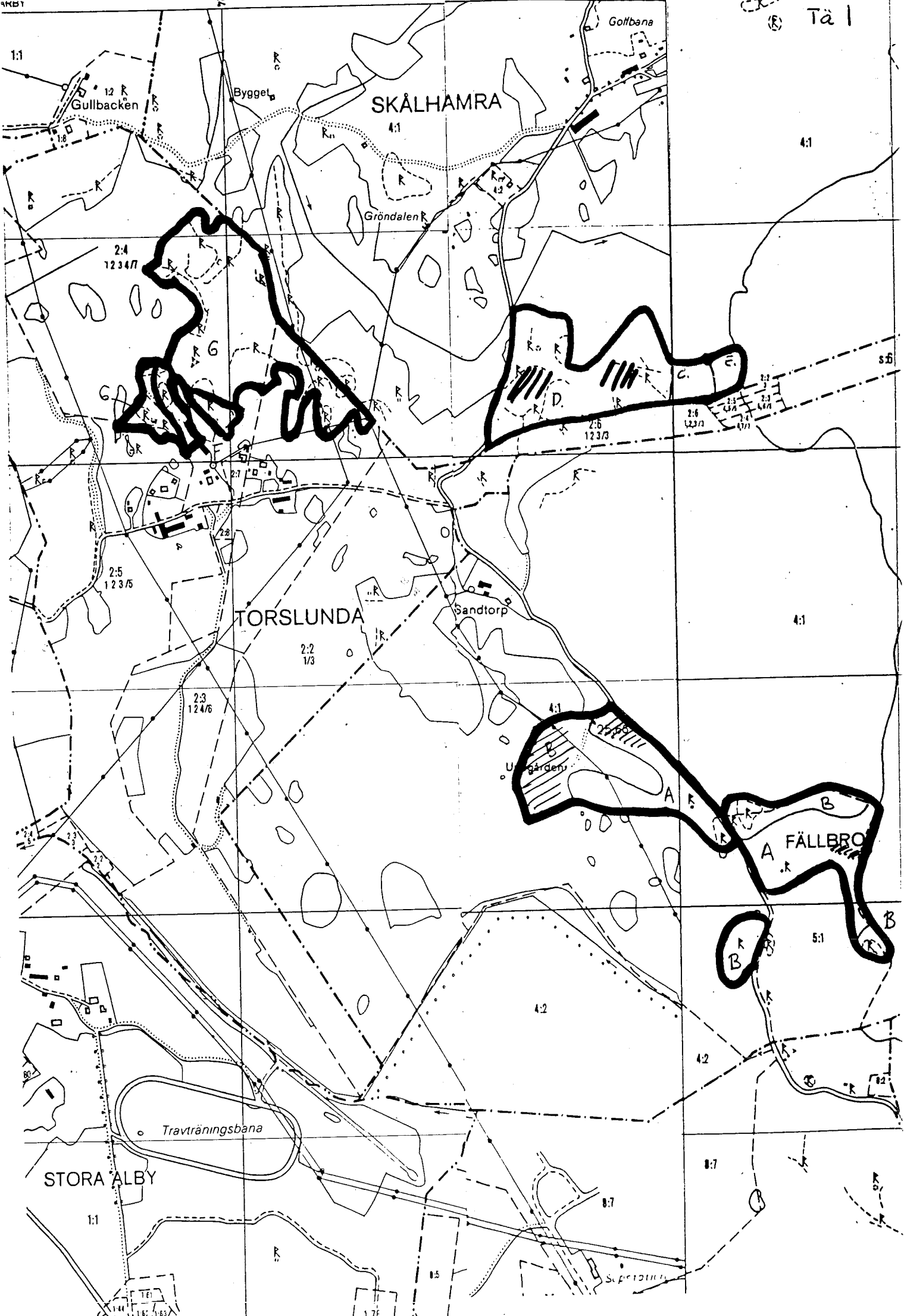
Beskrivningar av klass 4-objekt finns tillgängliga på Länsstyrelsens miljövårdsenhet.

Kommun	Nr	Objektnamn	Klass	Storlek	Karta
Täby	001	Skålhamra - Fällbro - Torslunda	2	26	108 94, 108 95
Täby	001 b	Skålhamra	4	5	108 94, 108 95
Täby	004	Hagby	3	4	108 95
Täby	005	Såsta Litsby, Täby	4	28	108 95
Täby	006	Valla, Täby	4	15	108 95
Täby	007	Skogberga - Prästgården, Täby	1	43	108 95
Täby	008	Löttinge, Täby	4	8	108 95, 108 96
Täby	009	Grindtorp Täby galopp, Täby	4	4	108 85
Täby	012	Karby Ö, Täby	4	10	108 95
Täby	015	Rönninge by, Täby	4	16	108 96, 108 86
Täby	017	Vågsjö gård, Täby	4	2	108 96

Objekt: **Skålhamra - Fällbro - Torslunda**

Kommun: **Täby**

Natur: öppen hagmark (A, C, F) - 4, 1, 2 ha
blandlövhage (B, D) - 4, 5 ha
sötvattenstrandäng (E) - 1 ha
annan träd- och buskbärande hagmark (B) - 9 ha

Objekt nr: 001

Klass: 1

Storlek: 26 ha

Skyddsform: NOLA - 35

Indikator-arter: fältgentiana 1
klasefibbla
låsbräken
backsippa

Inventerare: HGW

Ekonomiskt kartblad: 108 94, 108 95

Landskap: Området är ett morän- och lerdalslandskap vid Vallentunasjöns västra strand.

Den rika förekomsten av hävdberoende växtarter motiverar en mycket hög klass.

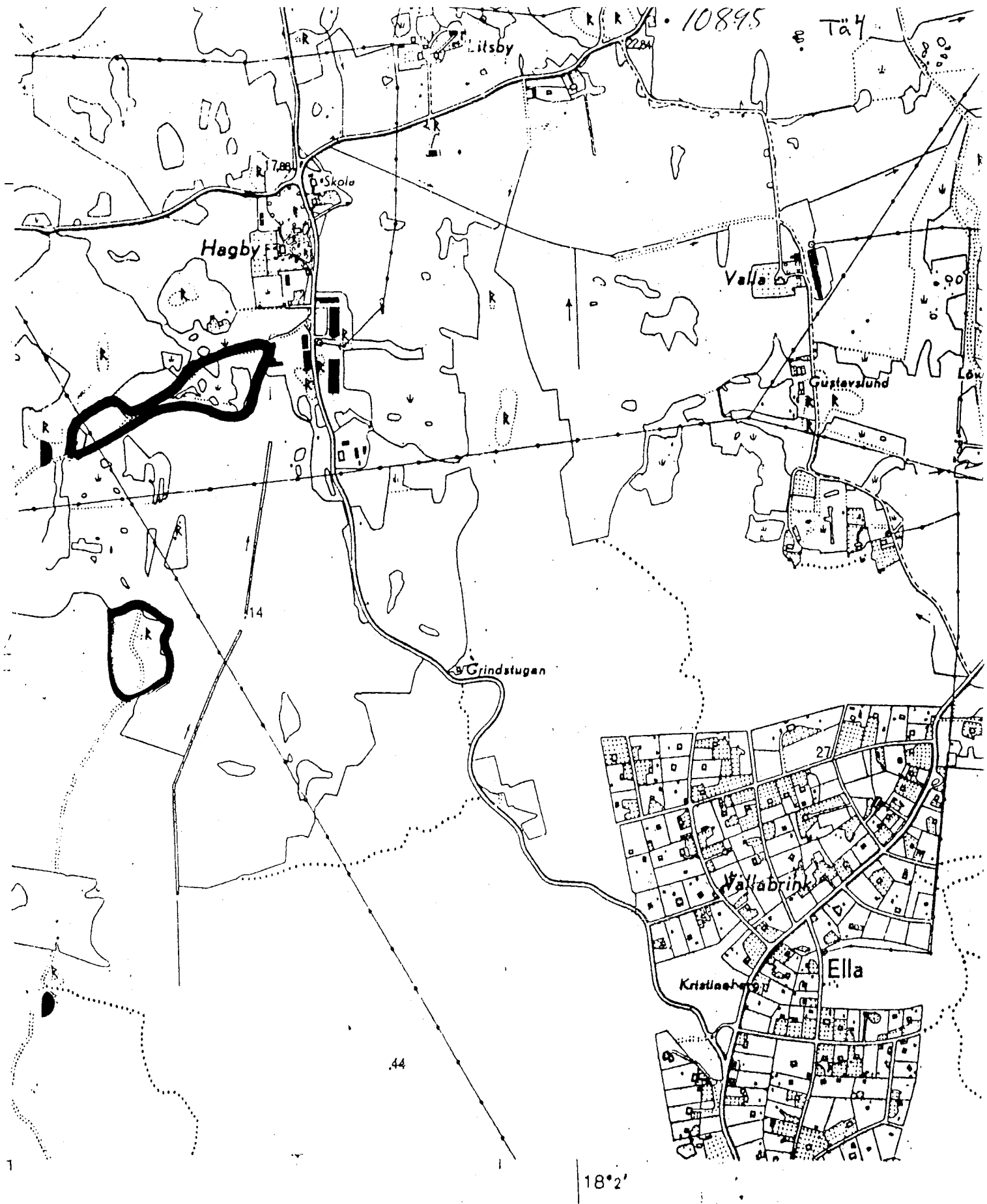
Naturtyper: Naturtyperna är öppen hagmark (A, C, F), blandlövhage (D), sötvattenstrandäng (E) samt annan träd- och buskbärande hagmark (G)

Vegetations-typer: A,B: Den intressanta vegetationen består av fårsvingelvarianten av rödvengräshed, fårsvingeltorräng och örtrik torräng. Även rödvenäng och tuvtäteläng förekommer dock. C, D: Huvudsakligen torra (fårsvingelvar. av rödvengräshed, örtrik torräng) till friska (rödvenäng, örtrik friskäng), betespräglade samhällen. E: Vid sjön finns en mindre del tuvtäteläng. Ställvis kraftigt igenväxt med lövträd. F,G: I huvudsak fårsvingeltorräng och örtrik torräng. I några av hagarna finns gles tallskog. Intressant genom förekomst av hårt betad frisk barrskog (gran) med inslag av kärr och torrbackar, som i söder övergår i en vacker hage med enbuskar.

Flora: Inom delområde A och B växer bl a bockrot, backklöver, backsmörblomma och darrgräs. Inom delområde C, D och E finns ett trädskikt med tall, gran, asp, björk och rönn samt en och nypon i buskskiktet. I örtskiktet finns bl a ormröt, brudbröd, bockrot, jungfrulin, klasefibbla, darrgräs, vårstarr, blekstarr, nattviol samt fältgentiana och vissa år rikligt med låsbräken. Inom delområde F och G växer bl a brudbröd, bockrot, jungfrulin och ögontröst samt enstaka backsippor. Norr om gården utfodras djuren vilket har medfört en utpräglat gödselgynnad ogräsflora.

Kultur-historia: Stensträngar och husgrunder vittnar om tidigare användning. Området ligger inom ett större område som är av riksintresse för kulturminnesvården (K 71).

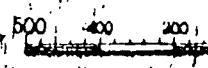
Hävd: A, B: Betas svagt till kraftigt. De kraftigast betade partierna återfinns närmast gården. C-E: Svagt till måttligt bete. Strandzonen i princip obetad. Röjning för att förbättra betesmarken har gjorts 1989. F, G: Svag hävd.

Geografiska längden är räknad från Greenwich

Kartbildens yta motsvarar på marken 2499,00 hektar

- △ 00,0 Triangelpunkt (trigonometriskt höjdbestämd)
 - 00,00 Avvägd, markerad höjdpunkt (fixpunkt)
 - 00,0 " " markerad " "
 - 00,0 " " vattängla " "
 - 00 Höjdpunkt, bestämd med barometer-el. stereoinstrument
 - 00 Vattängla, " " " "
- Höjden angiven i meter över havet

Objekt: **Hagby**
Kommun: **Täby**
Natur: **öppen hagmark**

Objekt nr: 004

Klass: 3

Storlek: 4 ha

Skyddsform: Ingen

Indikator- låsbråken i arter:

Inventerare: HGW

Ekonomiskt kartblad: 108 95

Landskap: Moränlandskap söder om Vallentunasjön med en central, fuktig lersvacka där den fuktigaste åkerarealen nu endast betas. I området förekommer ett flertal vackert utbildade de Geer-moräner.

Naturtyper: Betade eller numera ohävdade hagar bestående av **öppen hagmark** av normal, torr typ.

Vegetations-typer: Gräs- och örtdominerade torra vegetationstyper, som fårsvingeltorräng, örtrik torräng dominerar men det finns även rödvenäng och tuvtåteläng utbildade. En del igenväxningslövskog och mindre delar gles, betad tallskog, samt en del igenlagd åker ingår i hägnaden.

Flora: En del torrbacksindikatorer som backsmörblomma och andra hagmarksväxter som jungfrulin och skogsklöver förekommer. **Låsbråken** växer i det södra numera ohävdade området.

Kultur-historia: I området finns en stor mängd stensträngar, vilka som regel följer De Geer-moränerna. Den vikingatida s k Skålhamravägen mellan Edsberg och Täby går genom området. På några ställen har De Geer-moränerna grävts igenom av vikingarna och blocken vräcks åt sidan. Två fasta runristningar finns längs vägen inom Hagby-området. Ligger inom ett område av riksintresse för kulturminnesvården - K 71.

Hävd: De centrala delarna betas med häst och hävden är måttlig. De mer perifera betena har lagts ned.

Täby kyrkby

es bro

TÄBY

5:1
3

Fågelsången

J. Sandborg

Tärnan

Lövången

Idrottsplats

Tennisbanor

2:5

Elljusspår

2:1

4:1
3

Nybygget

2:4

PRÄSTGÅRDEN

SKOGBERGA

2:5

5:1
3

4:10

Grindstugan

40.03

Travtorpet

Skjutbana

Löttingekullen

58.6

LÖTTINGE

10:1

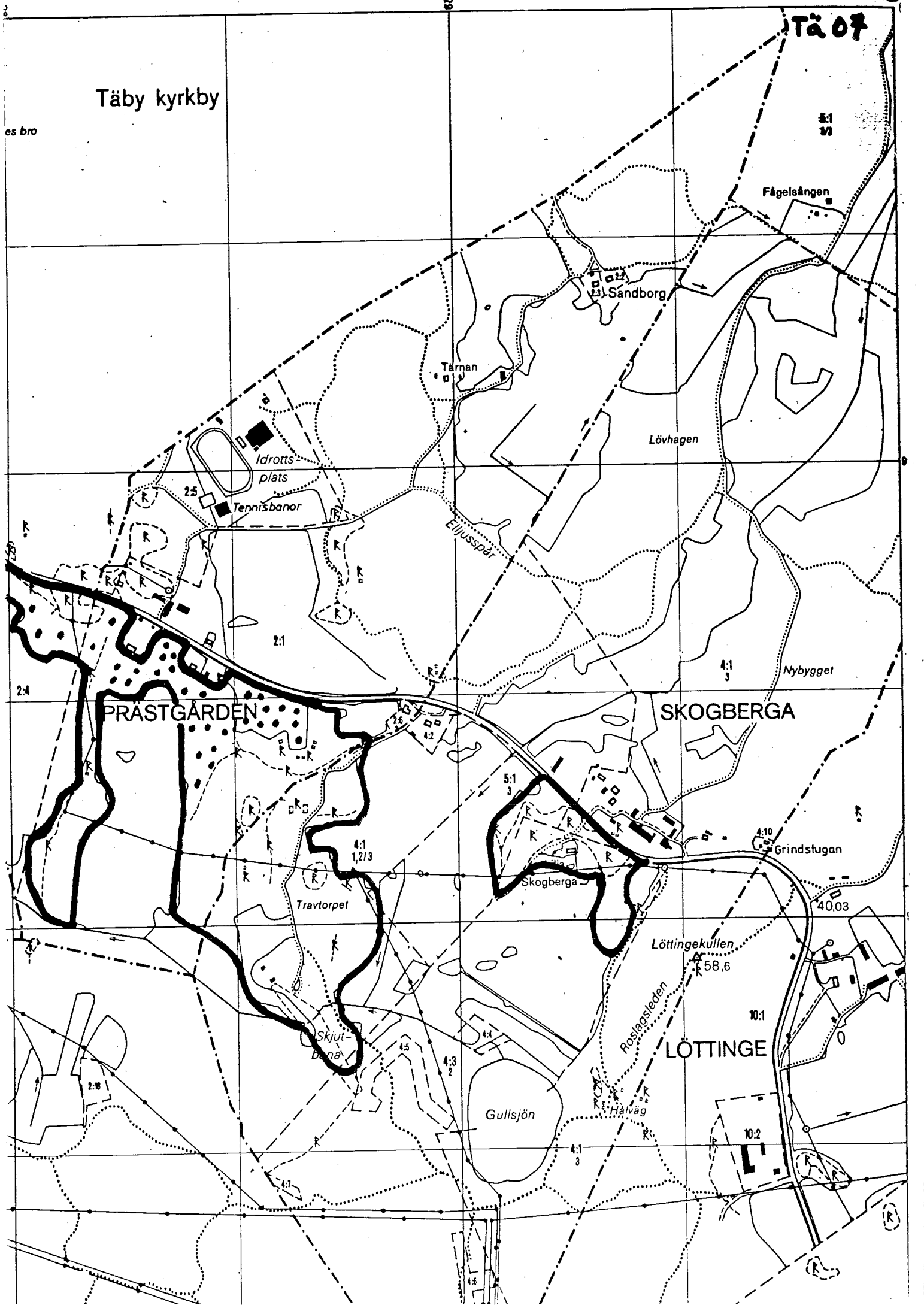
Gullsjön

Hålväg

4:1
3

10:2

4:6

Objekt: **Skogberga - Prästgården, Täby**

Objekt nr: 007

Kommun: **Täby**

Klass: 1

Storlek: 43 ha

Natur: öppen hagmark (A) - 13 ha
björkhage (B) - 8 ha
blandlövhage (C) - 14 ha
annan träd- och buskbärande hagmark (D) - 8 ha

Skyddsform: NOLA

Indikator- arter: backsippa 2
finnögontröst 3
kattfot 1
fältgentiana 1
låsbråken 2
krissla

Inventerare: HGW

Ekonomiskt kartblad: 108 95

Landskap: Vacker hagmark omkring 500 meter öster om Täby kyrka i ett moränlandskap som har utbildats kring tre nordsydliga "ribbor" av berg, omgivna av lermarker och utdikade sjöar i söder.
(Naturvårdsprogram 60.03)

Den mycket rika förekomsten av hävdberoende växtarter samt att området är stort och välhävdad motiverar högsta klass.

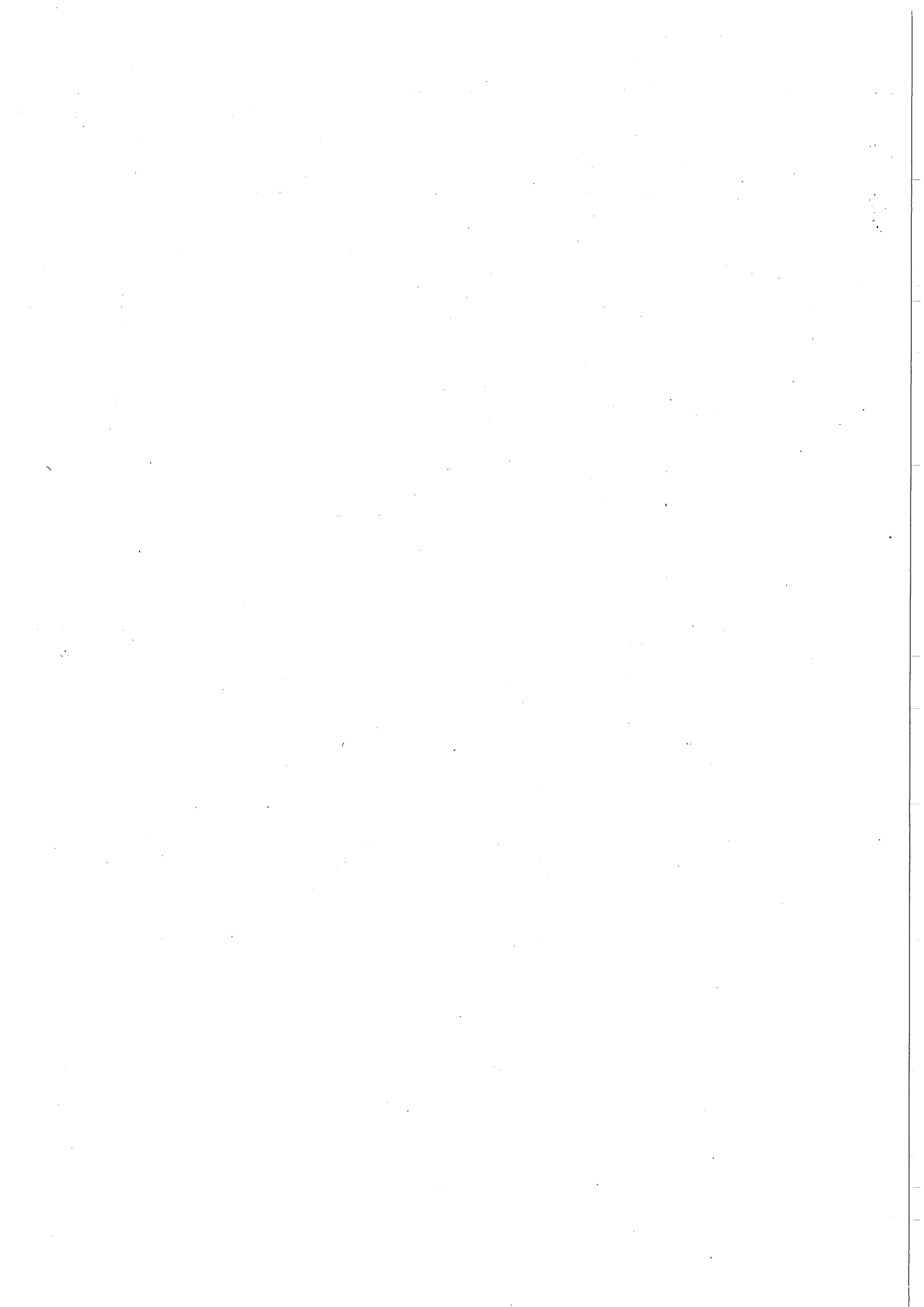
Naturtyper: Området utgörs av naturtyperna öppen hagmark, björkhage, blandlövhage samt annan träd- och buskbärande hagmark.

Vegetations- typer: En rik variation av torra vegetationsyper som fårsvingelvariant av rödvengräshed, hållmarkstorräng, örtrik torräng och dessutom friska som rödvenäng och örtrik friskäng samt fuktängar som tuvtåteläng, högörtäng och lågstarräng samt våtängar med kalkfuktängsinslag i anslutning till den utdikade Prästgårdssjön.

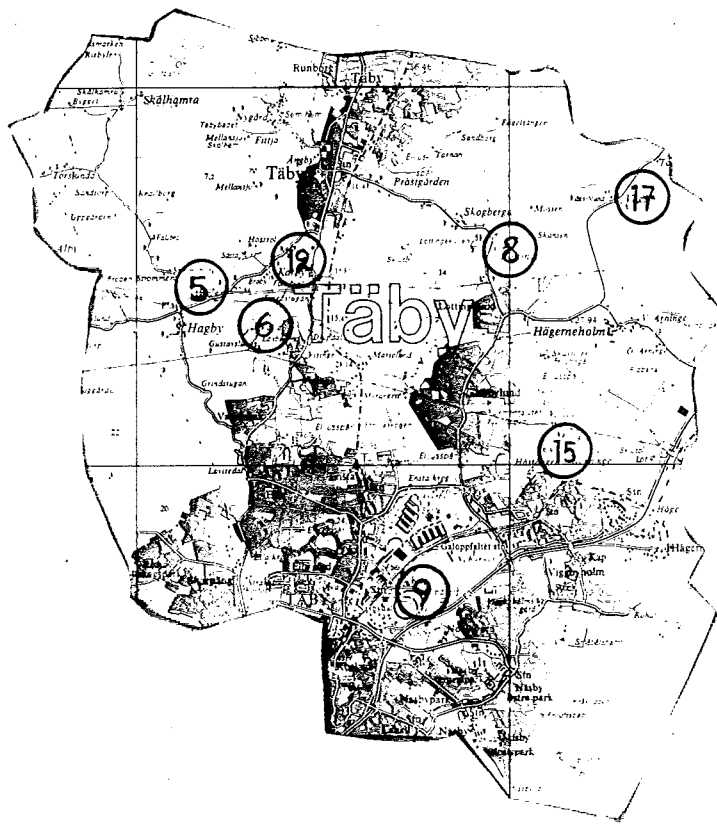
Flora: I den träd- och buskbärande hagmarken finns tätare tallbevuxna partier. Förutom björkarna finns här de flesta lövträd, utom ädellövträd, i blandlövhagarna. Enbuskar förekommer rikligt. I de täta skogspartierna dominerar tall. I buskskiktet dominerar, förutom en, nypon, hartsros och småasp. I den östligaste delen finns lönn och ask i anslutning till bebyggelsen. De hävdberoende arterna är bl a låsbråken, ormrot, brudbröd, backklöver, backsmultron, jungfrulin, solvända, bockrot, backsmörblomma, knölsmörblomma, fältgentiana, timjan, ängsskallra, kattfot, klasefibbla, krissla, ängsskära, ängsvädd, rödkämpar, darrgräs, stagg, älvväxing, knägräs, flentimotej, vårstarr, backstarr och knagglestarr. Dessutom finns rika förekomster av finnögontröst, ett hundratal exemplar av fältgentiana samt stora bestånd av backsippor, varav en del rosa. Enligt uppgift skulle detta vara den enda kända växtplatsen i landet för rosa backsippa. Ortolansparv finns i området och duvhök häckar i anslutande skog.

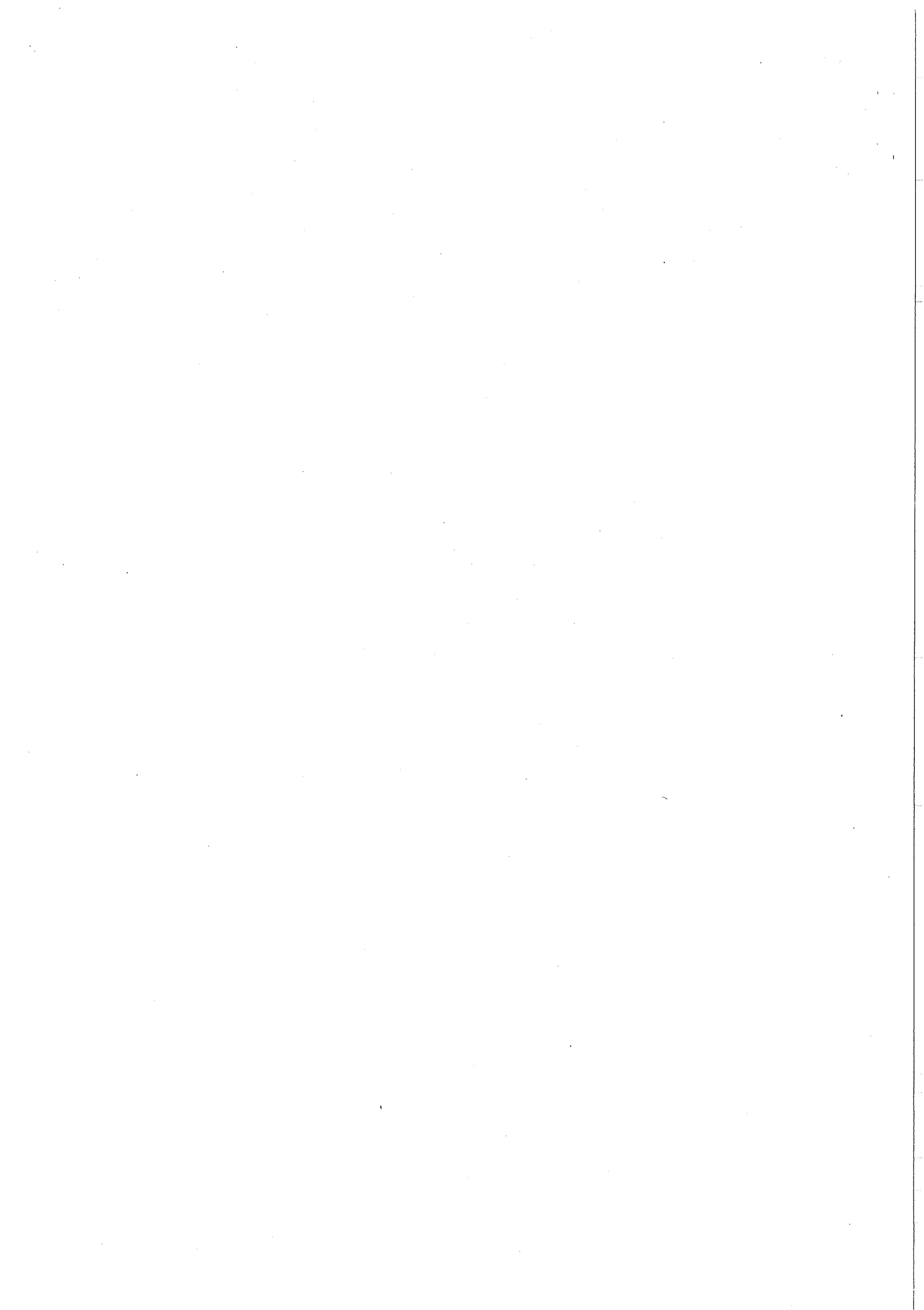
Kultur- historia: Marken har en mycket lång historia som betes-, ängs- och åkermark. Här finns ett stort område med stensträngar från äldre järnåldern (RAÅ 253, 255, 263, 274, 295, 296, 355, 358 mfl), stort gravfält (RAÅ 26) med 100 gravar, mest runda stensättningar från yngre järnåldern, vid Skogberga. Gravfält (RAÅ 27 och 29) med 15 respektive 10 gravar av äldre järnålderskaraktär. Stora delar av området redovisas som betesmark på äldre kartor. Vid Skogberga är dagens betesmark en äldre gårdstomt. Området är av riksintresse för kulturminnesvården (K 73) och ingår i det kommunala kulturmiljö-programmet (T8, T9).

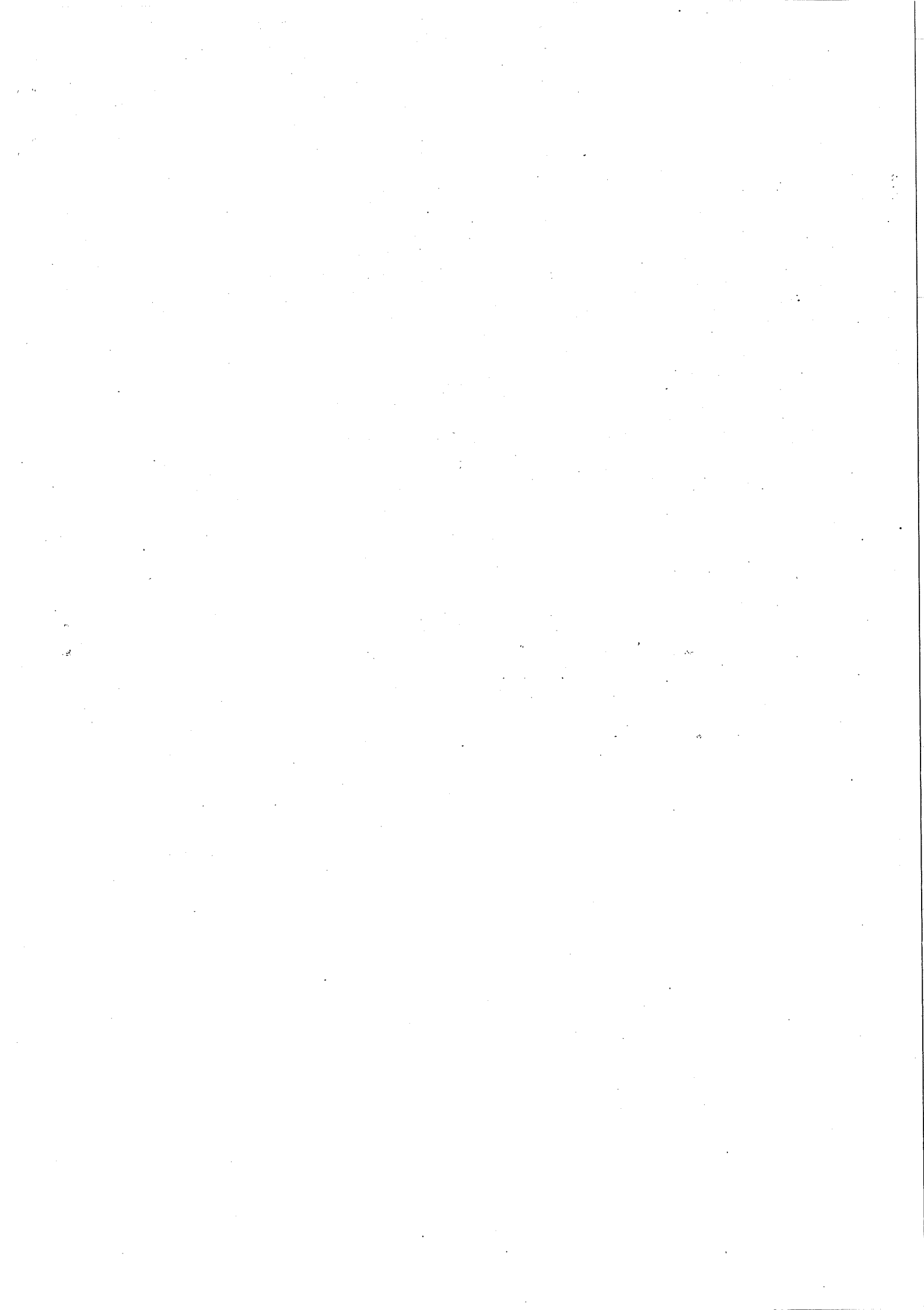
Hävd: Delar är intensivt betade av hästar, medan resterande delar betas av nöt som flyttas mellan hagarna. Sammantaget är hela objektet välhävdad.

Täby klass 4

Länsstyrelsens rapportserie

Tidigare utkomna rapporter under 1992/93

- 1992:1 Invandrarnas väg in i det svenska arbetslivet. – En översikt av projekt i Stockholms län (enheten för regional utveckling)
- 1992:2 Fortsatt översiktsplanering (planenheten)
- 1992:3 Vatten i översiktsplaner (planenheten)
- 1992:4 Högskolorna på 1990-talet (enheten för regional utveckling)
- 1992:5 Fler arbetsplatser mindre pendling? (enheten för regional utveckling)
- 1992:6 Planeringen av stora trafikknutpunkter (enheten för regional utveckling och planenheten)
- 1992:7 Hammerstaån. Vattenkvalitet och närsalttransporter i ån 1987-1990 (miljövårdsenheten)
- 1992:8 Märstaån Vattenkvalitet och närsalttransporter i ån maj 1988- maj 1989
- 1992:9 Vass som indikator på stranderosion längs farled i Stockholms skärgård (miljövårdsenheten)
- 1992:10 Farledsstränders erosionskänslighet (miljövårdsenheten)
- 1992:11 Vattendrag och Mälärvikar i Ekerö kommun (miljövårdsenheten)
- 1992:12 Igelbäcken -Järvafältets pulsåder (miljövårdsenheten)
- 1992:13 Tungmetaller i väggmossa (miljövårdsenheten)
- 1992:14 Tjejer mot strömmen - 10-årig uppföljning av kvinnor med teknisk gymnasieutbildning (enheten för regional utveckling)
- 1992:15 Näringslivet i Östra Mellansverige (enheten för regional utveckling)
- 1992:16 Kan Stockholmsregionen hävda sig i det framtida Europa? (enheten för regional utveckling)
- 1993:1 Privata institutioner för vård eller boende ökar sin andel av länets vårdmarknad (enheten för regional utveckling)
- 1993:2 Husbyån, Lännaåkersbäcken och Kvarnbrobäcken. Vattenkvalitet och närsalttransporter 1988-1989 (miljövårdsenheten)
- 1993:3 Nya Järna – en ny kommun i Stockholms län? (enheten för regional utveckling)
- 1993:4 Underlagsmaterial till Stockholms skärgård inför 2000-talet (enheten för regional utveckling)
- 1993:5 Stockholms skärgård inför 2000-talet, 7-punktsprogram för skärgården fram till år 2000 (enheten för regional utveckling)
- 1993:6 Dennis och miljön (enheten för regional utveckling)
- 1993:7 De nya långpendlarna (enheten för regional utveckling)
- 1993:8 Kommunal räddningstjänst vid färjeolyckor (beredskaps- och räddningsenheten)
- 1993:9 Karta på karta - 350 år i odlingslandskap (kulturmiljöenheten)
- 1993:10 Åkerströmmen, vattenkvalitet och närsalttransporter i ån (miljövårdsenheten)
- 1993:11 Igelbäcken, vattenkvalitet och närsalttransporter 1989/90 (miljövårdsenheten)
- 1993:12 Myndighetssamarbete mot kvinnomisshandel (socialenheten)
- 1993:13 LVM-statistik 1992 (socialenheten)
- 1993:14 Miljöpåverkan från avfallsanläggningar (miljövårdsenheten)
- 1993:15 Polisen i Stockholms län (polisutredningen)
- 1993:16 Arlandakorridoren som idé och verklighet (enheten för regional utveckling)
- 1993:17 Barn med svåra hemförhållanden - en uppföljning (socialenheten)

Ytterligare exemplar av denna rapport kan beställas från Länsstyrelsens miljövårdsenhet, tel 08 785 51 28